

LIETUVOS - GRAIKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

APŽVALGA
(sutrumpinta)

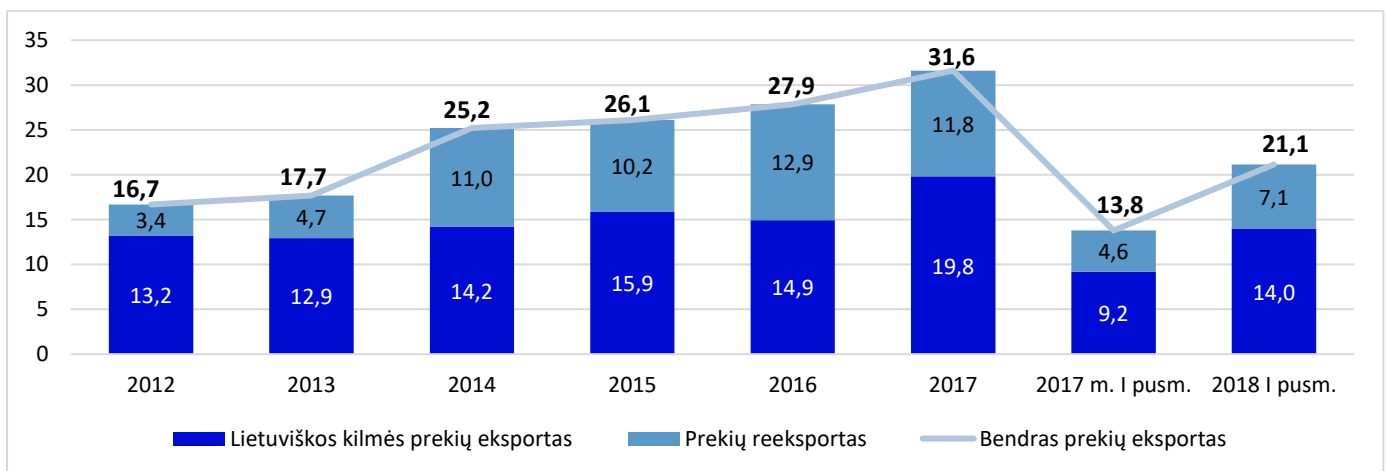
2018 m. spalio 11 d.

Versli
Lietuva

SANTRAUKA

- Lietuvos ir Graikijos prekybiniai ryšiai nėra labai gerai išvystyti – 2017 m. pagal prekių eksporto vertę Graikija buvo 52-a svarbiausia Lietuvos prekybos partnerė, pagal lietuviškos kilmės eksporto apimtį – 49-a, o pagal prekių importo vertę – 34-a svarbiausia prekybos rinka. Pagal paslaugų eksportą 2017 m. Graikija buvo 32-oje, o pagal importą – 21-oje vietoje pagal svarbą. Prekių apyvarta tarp šalių 2017 m. siekė 85,1 mln. eurų - 19,5 proc. (arba 13,9 mln.) daugiau nei 2016 m. **2018 m. 1-6 mėn.** duomenys rodo, kad, palyginti su atitinkamu 2017 m. laikotarpiu, prekių apyvarta augo 16,5 proc.
- 2017 m. prekių eksportas į Graikiją didėjo 13,5 proc. – iki 31,6 mln. eurų; didėjo lietuviškos kilmės prekių eksportas (32,7 proc., arba 4,9 mln. eurų), o reeksporto vertė mažėjo (8,8 proc., arba 1,1 mln. eurų). 2017 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas buvo 19,8 mln. eurų, tai sudarė 63 proc. viso prekių eksporto vertės. Prekių reeksporto vertė 2017 m. buvo 11,8 mln. eurų. **2018 m. 1-6 mėn.** augimo tendencijos šiek tiek pakito – lietuviškos kilmės prekių eksportas augo 52,3 proc., o reeksportas taip pat augo 55,3 proc., palyginti su atitinkamu 2017 m. laikotarpiu.
- 2017 m. Lietuvos ir Graikijos prekių prekybos balansas buvo neigiamas – prekių importas buvo didesnis už eksportą. 2017 m. buvo eksportuota prekių už 31,6 mln. eurų, o importuota – už 53,5 mln. eurų, taigi prekybos balanso deficitas buvo 21,9 mln. eurų. Neigiamą prekybos balanso rodiklį lėmė gerokai didesnės importo nei eksporto apimtys, o tai sietina su pastaraisiais metais sparčiai augusiu vaisių ir riešutų bei mašinų ir mechaninių įrenginių importu ir mažėjusiu mašinų ir mechaninių įrenginių ir mineralinio kuro eksportu. **2018 m. 1-6 mėn.** prekių prekybos balansas išliko deficitinis (-6,1 mln. eurų).
- 2017 m. Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Graikiją siekė 19,8 mln. eurų – 32,7% (arba 4,9 mln. eurų) daugiau nei 2016 m. **2018 m. 1-6 mėn.** lietuviškos kilmės prekių eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė tabakas ir jo pakaitalai (22,7% visos prekių eksporto vertės), pienas ir jo produktai (10,6%), mineralinis kuras (8,4%), mėsa ir valgomieji jos subproduktai (8,2%). Šios keturios prekių grupės kartu sudarė pusę (49,9 proc.) viso 2018 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto į Graikiją vertės.
- 2017 m. Lietuva iš Graikijos importavo prekių už 53,5 mln. eurų – 23,4 proc. (arba 10,1 mln. eurų) daugiau nei 2016 m. Labiausiai importas augo tokiose prekių grupėse kaip vaisiai ir riešutai (augo 3,4 mln. eurų arba 25,4%), mašinos ir mechaniniai įrenginiai (2,4 mln. eurų arba 112,1%) ir ginklų bei šaudmenų (1,6 mln. eurų arba). **2018 m. 1-6 mėn.** importas iš Graikijos buvo mažesnis maždaug 1,8 proc. (0,5 mln. eurų) ir sudarė 27,2 mln. eurų, palyginus 2017 m. atitinkamu laikotarpiu – 27,7 mln. eurų.
- **2018 m. 1-6 mėn.** didžiausios importuojamų prekių grupės iš Graikijos buvo vaisiai ir riešutai (33,5 proc.), tabakas ir jo pakaitalai (13,4%), mašinos ir mechaniniai įrenginiai (6,7%) popierius ir kartonas, jo dirbiniai (5,8%). Šios keturios prekių grupės sudarė daugiau nei pusę (59,4%) visos Lietuvos importo iš Graikijos vertės.

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Graikiją 2012-2018 m., mln. eurų.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

- 2017 m. paslaugų eksportas į Graikiją augo maždaug 60,8 proc. (arba 7,6 mln. eurų) – iki 20,2 mln. eurų. Tokį augimą labiausiai lėmė 4,2 mln. eurų arba 40,3% išaugusi transporto paslaugų eksporto vertė. Šios paslaugos 2017 m. dominavo ir paslaugų eksporto struktūroje, kurioje sudarė 73,0%, arba 14,7 mln. eurų vertę.
- 2017 m. Lietuva iš Graikijos importavo paslaugų už 58,7 mln. eurų, tai buvo 27,4 proc. (arba 22,1 mln.) mažiau nei 2016 m. Importo vertės mažėjimui didžiausią įtaką turėjo niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus paslaugų importo

vertės mažėjimas (20,6 mln. eurų arba 32,2%). 2017 m. importo iš Graikijos struktūroje dominavo transporto paslaugos - sudarė 73,9% arba 43,4 mln. eurų visos paslaugų importo vertės, ir kelionių paslaugos - 22,1% arba 13,0 mln. eurų.

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Graikijos pagrindiniai rodikliai 2015-2017 m.

	2015		2016		2017	
	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.1 %	53	0.1 %	49	0.1 %	52
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.1 %	54	0.1 %	54	0.1 %	49
Šalies dalis prekių reeksporte	0.1 %	41	0.1 %	37	0.1 %	44
Šalies dalis prekių importe	0.2 %	38	0.2 %	37	0.2 %	34
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	0.1 %	41	0.2 %	34	0.2 %	32
Šalies dalis paslaugų importe	2.2 %	13	1.7 %	16	1.1 %	21

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

POTENCIALIOS EKSPORTO GALIMYBĖS

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatytos 1734 prekių grupės (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Graikijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Graikiją yra šie: chemijos pramonė, pramoninės inžinerijos sektorius, tekstilės ir drabužių pramonė ir maisto produktų gamyba.

2 lentelė. Perspektyviausios prekių grupės lietuviškos kilmės eksportui į Graikiją.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės į Graikiją
Iš viso:	1734
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	210
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	197
Tekstilės gaminių gamyba	188
Maisto produktų gamyba	145
Pagrindinių metalų gamyba	131
Drabužių siuvimas (gamyba)	103
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	96
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	84
Elektros įrangos gamyba	80
Kita gamyba	68
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	67
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	64
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	43
Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba	35
Odos ir odos dirbinių gamyba	32
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	31
Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	27
Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	23
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	23
Žvejyba ir akvakultūra	15
Baldų gamyba	10
Leidybinė veikla	9
Gėrimų gamyba	8
Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba	7
Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	4
Tabako gaminių gamyba	4
Kitos	30

Šaltiniai: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.